

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/267/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119311010
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:6119311010.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: Environmentálny fond, so sídlom Martinská 49, 821 05 Bratislava - Ružinov, IČO: 30 796 491, právne zastúpený LEGAL GROUP, s.r.o., so sídlom Trnavská cesta 27/B, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 237 589 proti žalovanému: Z. Z.D., E.. X.X.XXXX, I. I. XXX, I., právne zastúpený Peter Rak, s.r.o., so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 50 581 121 o zaplatenie 132.773,20 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietal.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou pôvodne doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica 3.12.2019 sa žalobca domáhal ako SZČO, podnikajúci v oblasti kúrenárskych a plynárenských prác v roku 2007 realizoval práce a dodávky kotlov na biomasu v rámci projektu pod názvom „Rekonštrukcia tepelného hospodárstva - E. D.“ a to na základe Zmluvy o dielo, uzatvorenej dňa 02. 05. 2007 medzi Žalovaným (SZČO) ako zhotoviteľom na jednej strane a obcou E. D., zastúpenou starostkou A. J.E., E.. XX. XX. XXXX K. K. E. J., bytom: E. D. Č.. XX, E. D. ako objednávateľom na strane druhej, za ktoré práce a dodávky pre obec E. D. Žalovaný vystavil prvotné daňové doklady - faktúry a prijal úhrady. A. J. v úmysle na tie isté práce a dodávky, už poskytnuté Žalovaným ako SZČO obci E. D. v roku 2007, vylákať nenávratnú dotáciu od Žalobcu, podala Žalobcovi dňa 26. 10. 2007 v mene obce E. D. žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2008 a to na realizáciu projektu pod názvom: „Rekonštrukcia ústredného kúrenia - E. D.“. Za tým účelom bola zároveň dňa 24. 06. 2008 uzatvorená Zmluva o dielo č. 02/06/2008 „Rekonštrukcia ústredného kúrenia - E. D.“ medzi obcou E. D., zastúpenou starostkou A. J. ako objednávateľom na jednej strane a spoločnosťou PROFPLYN, s.r.o., zastúpenou konateľom - Žalovaným ako zhotoviteľom na strane druhej, ktorej predmetom mala byť realizácia tohto projektu. Následne dňa 01. 07. 2008 A. J. uzavrela v mene obce E. D. so Žalobcom Zmluvu č. 58862 08U02 o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie za účelom financovania projektu pod názvom: „Rekonštrukcia ústredného kúrenia - E. D.“ s výškou dotácie 4.000.000,00 SKK (132.775,68 €) s podmienkou zabezpečenia 5% nákladov na financovanie účelu dotácie z iných zdrojov, t. j. vo výške 200.000,00 SKK, poskytnutie a použitie ktorej dotácie sa spravovalo režimom upraveným zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. So zámerom neoprávneného vylákania dotácie od Žalobcu, Žalovaný - už ako konateľ spoločnosti PROFPLYN, s.r.o. - poskytol A. J. pomoc tým spôsobom, že predstieral, že všetky práce a dodávky technológií v súvislosti s projektom „Rekonštrukcia ústredného kúrenia - E. D.“ vykonal a dodal až v roku 2008, hoci tieto práce a dodávky technológií Žalovaný v skutočnosti zrealizoval ako SZČO a obci E. D. poskytol už v roku 2007, kedy tieto práce a dodávky Žalobca ako SZČO obci E. D. aj fakturoval a tieto mu boli aj uhradené a to v rámci projektu pod názvom „Rekonštrukcia

tepelného hospodárstva - E. D.“. Za účelom vyššie uvedeného teda Žalobca - ako konateľ spoločnosti PROFPLYN, s.r.o. - vystavil a obci E. D. doručil nasledovné prvotné daňové doklady: a) faktúru č. 10080007, vystavenú dňa 09. 07. 2008, znejúcu na sumu 200.080,00 SKK (6.641,44 €) a to napriek tomu, že všetky práce a dodávky uvedené v tejto faktúre už boli realizované, fakturované a finančne vysporiadané do 17. 10. 2007, teda ešte pred podaním žiadosti o poskytnutie podpory formou dotácie pre rok 2008, b) faktúru č. 10080009, vystavenú dňa 17. 07. 2008, znejúcu na sumu 1.204.554,50 SKK (39.983,88 €) a to napriek tomu, že všetky práce a dodávky uvedené v tejto faktúre už boli realizované, fakturované a finančne vysporiadané do 17. 10. 2007, teda ešte pred podaním žiadosti o poskytnutie podpory formou dotácie pre rok 2008, c) faktúru č. 10080013, vystavenú dňa 08. 09. 2008, znejúcu na sumu 1.597.388,00 SKK (53.023,57 €) a to napriek tomu, že v skutočnosti sa z fakturovanej sumy v roku 2008 realizovalo len minimum prác, keď tieto práce a dodávky už boli realizované, fakturované a finančne vysporiadané do 17. 10. 2007, teda ešte pred podaním žiadosti o poskytnutie podpory formou dotácie pre rok 2008, d) faktúru č. 10080016, vystavenú dňa 13. 10. 2008, znejúcu na sumu 1.197.983,00 SKK (39.765,75 €) a to napriek tomu, že v skutočnosti sa z fakturovanej sumy v roku 2008 realizovalo len minimum prác, keď tieto práce a dodávky už boli realizované, fakturované a finančne vysporiadané do 17. 10. 2007, teda ešte pred podaním žiadosti o poskytnutie podpory formou dotácie pre rok 2008. Na základe vyššie označených fiktívnych faktúr následne Žalobca postupne uvoľňoval dotačné prostriedky, ich poukazovaním v prospech bankového účtu obce E. D., vedeného v K. I., W..S., č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX v celkovej výške 3.999.925,50 SKK (132.773,20 €). S prihladením na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia je potom zrejmé, že v roku 2008 sa v obci E. D. žiadny projekt „Rekonštrukcia ústredného kúrenia - E. D.“ nerealizoval, keď sa vykonali len zbytkové dokončovacie práce projektu z roku 2007 a peňažné prostriedky poskytnuté Žalobcom boli požadované a použité na iný účel, než na ktorý boli viazané. Žalovaný svojim vyššie popísaným konaním napomáhal A.Á. J. - starostke obce E. D., uviesť Žalobcu do omylu v otázke použitia dotácie, ktorú A. J. použila na iný účel, než bol určený, čím porušili podmienky poskytnutia tejto dotácie. Prostriedky štátnej dotácie poskytnuté Žalobcom totiž podliehali výslovne účelovému použitiu na realizáciu cieľov štátnej environmentálnej politiky, pričom subjekt verejnej správy obec E. D. bol prostredníctvom jeho štatutárneho zástupcu povinný zachovávať účelovosť ich použitia a princípy hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti ich využitia. Tak Žalovaný ako aj A. J. mali vedomosť o realizácii projektu už v roku 2007 a o úhrade väčšiny prác s tým spojených, napriek tomu podaním žiadosti o poskytnutie dotácie, zamlčaním týchto podstatných skutočností a predložením fiktívnych faktúr Žalobcovi, tieto spoločným konaním vylákali od Žalobcu finančné plnenie vo výške 3.999.925,50 SKK (t. j. 132.773,20 €), ktorá suma bola použitá na iný než zákonom stanovený účel. V konečnom dôsledku tak Žalovaný a A. J. vyššie popísaným protiprávnym konaním spôsobili Žalobcovi škodu v celkovej výške 132.773,20 € (výška poskytnutej dotácie), ktorú škodu do dnešného dňa Žalobcovi nenahradili. Žalobca pre úplnosť dodáva, že pre vyššie popísané konanie bolo voči Žalovanému a A. J. pred Prezidiom PZ, Národnou kriminálnou agentúrou, národnou protikorupčnou jednotkou, expozitúra Stred Banská Bystrica, vedené trestné stíhanie pre zločin subvenčného podvodu podľa ust. § 225 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., ČVS: PPZ-797/NKA-PK-ST-2015, v ktorom trestnom konaní sa Žalovaný k spáchaniu predmetného skutku priznal, uznal svoju vinu za toto konanie, právne kvalifikované ako zločin subvenčného podvodu podľa ust. § 225 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., a následne s dozorujúcim prokurátorom Okresnej prokuratúry vo Vranove nad Topľou uzavrel dohodu o vine a treste, ktorým právnym úkonom zároveň uznal svoj dlh voči Žalobcovi čo do dôvodu a výšky tak, ako to má na mysli citované ust. § 558 Obč. zák. Okresný súd vo Vranove nad Topľou svojim rozsudkom zo dňa 20. 06. 2018, č. k.: 13T/36/2018-1877, vyššie označenú dohodu o vine a treste schválil, Žalovaného uznal vinným zo spáchania zločinu subvenčného podvodu podľa ust. § 225 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., spáchaného formou účasti (pomoc) podľa ust. § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák., za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky, ako aj probačný dohľad s tým, že súd Žalobcu so svojim nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 11.7.2019 pod sp. zn. 31Up/743/2019 platobný rozkaz, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel.

3. Voči tomuto platobnému rozkazu podal písomným podaním doručeným ešte Okresnému súdu Banská Bystrica 5.8.2019 odpor žalovaný, ktorý uviedol, že zodpovednou osobou, ktorá peniaze od Enviromentu dostala je obec E. D., resp. disponovala nimi bývala starostka tejto obce A. J.. Konštatoval, že sa vo veci nijakým spôsobom neobohatila a žiadne peniaze od žalobcu v rámci poskytnutej dotácie nedostal. Zásadne odmietal, aby bol práve žalovaný považovaný za zodpovednú osobu, ktorá má

vrátiť peniaze žalobcovi. Poukázal na to, že zmluvu so žalobcom podpísala obec E. D. v zastúpení jej vtedajšou starostkou bez tohto konania by žiadna škoda ani len teoreticky nemohla vzniknúť. Dôvodil, že právoplatný rozsudok schvaľujúci dohodu prokurátora o vine a treste obvineného automaticky nevedie k záveru, že škoda bola spôsobená iba ním. Ďalej žalovaný vo svojom odpore namietal premlčanie, pričom konštatoval, že žalobca žalobou z mája 2019 rieši skutočnosti, ktoré sa stali v roku 2008. Poukázal na to, že ak žalobcovi vznikla škoda už dávno ju mohol od zodpovedných subjektov (obec E. D., A. J.) vymáhať a nie postupovať tak, že podá žalobu potom ako bola skončená trestná vec žalovaného, ktorá z hľadiska výšky škody a spoluzavinenia je vzhľadom na závery rozsudku NS SR z 31.3.2019 sp. zn. 3Cdo/66/2018 nepodstatná. Navrhol preto žalobu zamietnuť.

4. K odporu žalovaného sa písomným podaním zo dňa 15.11.2019 vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu, keď podľa jeho názoru účastníkom tohto konania na žalovanej strane mala byť obec E. D., resp. starostka A. J.. Uvedené tvrdenia žalovaného označila žalobca za irelevantné. Poukázal na to, že pre naplnenie skutkovej podstaty subvenčného podvodu sa nevyžaduje naplnenie formálneho znaku spočívajúceho v obohatení páchatel'a, ba dokonca ani formálneho znaku spočívajúceho v spôsobení škody. Uviedol, že obrana zvolená žalovaným spočívajúca v tvrdení, že tento žiadne dotačné prostriedky nikdy neobdržal je irelevantnou, nehovoriac o tom, že žalovaný sa trestného činu subvenčného podvodu dopustil a teda, že konal v rozpore s právom, čo je právoplatne skonštatované v odsudzujúcom rozsudku žalovaného. Ďalej žalobca poukázal na to, že je oprávnený požadovať náhradu celej škody od ktoréhokoľvek škodcu to je aj len od žalovaného tak, ako to má na mysli § 511 ods. 1 OZ. K námietke premlčania žalobca uviedol, že žalobca si právo na náhradu škody uplatnil v tomto civilnom konaní po tom, čo bol rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 20.6.2018 č. k. 13T/36/2018-1877odsudzujúcim žalovaného odkázaný s týmto svojim nárokom na civilný proces. Navrhol žalobe vyhovieť.

5. K vyjadreniu žalobcu sa písomným podaním zo dňa 28.2.2020 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobca pokiaľ má právo na vrátenie finančných prostriedkov má na to právo od obec E. D., nie však od žalovaného ako fyzickej osoby, keďže žiadateľom o dotáciu bola práve obec E. D. a táto aj pripravovala všetky zmluvné podklad, vyjedнала podmienky a podpísala zmluvu. Poukázal na to, že na základe zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy je zjavné, že jediný subjekt, ktorý môže byť zaviazaný na vrátenie neoprávnene použitých finančných prostriedkov je žiadateľ - príjemca dotácie, v tomto prípade obec E. D., ktorá sa aj dopustila porušenia finančnej disciplíny. Poukázal na obdobný prípad z neďalekej obce X., kde bola za nezákonnú činnosť, t.j. pri čerpaní dotácie zneužitie finančných prostriedkov právoplatne odsúdený starosta obce za subvenčný podvod a bol ďalej súdený aj dodávateľ služieb. Štát však postupoval iba voči žiadateľovi dotácie obci X. a iba od tejto obce žiadal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky a zaplatiť aj penále. Žalovaný ďalej poukázal na to, že v rámci trestného konania o dohode o vine a treste pri odpovediach na osem obligatórnych otázok pred prokurátorom na ôsmu otázku čo sa týka náhrady škody uviedol, že čo sa týka náhrady škody tak nárok poškodenej strany neuznáva, pričom za ten je podľa jeho názoru zodpovedná obvinená A. J. a navrhol, aby bola poškodená strana odkázaná na civilný proces. Poukázal na to, že prokurátor a súd toto jeho tvrdenie akceptoval a napriek neuznaniu akejkoľvek škody s ním bola uzatvorená dohoda o vine a treste, ktorá bola následne schválená. Uviedol, že zmluva o poskytnutí podpory bola uzatvorená 1.7.2008, žalobca kontroly vykonal v roku 2014 a pripojil sa s nárokom na náhradu škody do trestného konania až 22.6.2017, pričom po jeho odsúdení zo dňa 20.6.2018 žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu dňa 29.5.2019, čiže tu existuje doba 10 rokov, kedy žalobca vo vzťahu ku vráteniu finančných prostriedkov neurobil nič a preto je vec premlčaná. Poukázal aj na to, ako bolo konštatované k jeho osobe v trestnom konaní, že pred aj po začatí trestného stíhania v pomerne zložitom procese dokazovania je vo vzťahu k vlastnej trestnej činnosti prejavil žalovaný (v trestnom konaní obžalovaný) vysokú mieru sebareflexie a vzhľadom na jeho postoj a spoluprácu by nebolo možné tak dôsledne a dôkladne odhaliť páchanie trestnej činnosti. Žalovaný ďalej uviedol, že ľutuje svoje konanie avšak nemôže prevziať zodpovednosť za vrátenie peňazí, ktoré nikdy nedostal a zodpovedná je podľa zákona je voči žalobcovi obec E. D.. Ďalej konštatoval vo vzťahu k jeho pasívnej legitímácii z dôvodu právnej istoty, že faktúry boli vystavené obchodnou spoločnosťou PROFPLYN, s.r.o. a nie žalovaným ako fyzickou osobou - Z. Z., pričom aj v zmluve o poskytnutí dotácie je ako dodávateľ označený podnikateľ - obchodná spoločnosť PROFPLYN, s.r.o. a nie Z. Z. ako fyzická osoba. Opätovne poukázal na to, že v obchodnom práve sa uplatňuje absolútna 10ročná premlčacia doba. Opätovne navrhol žalobu zamietnuť.

6. K vyjadreniu žalovaného sa ešte vyjadril žalobca písomným podaním zo dňa 25.5.2020, pričom uviedol, že existujú dva typy pohľadávok a to tzv. verejná pohľadávka štátu avšak nárok žalobcu je potrebné považovať za tzv. súkromnú pohľadávku štátu v zmysle zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu. Konštatoval, že sa jedná o dve rozdielne pohľadávky žalobcu evidované voči rôznym povinným subjektom založené na rôznych právnych dôvodoch, teda pohľadávky právne sa nevylučujúce. Opätovne zdôraznil, že je to práve žalovaný, ktorý nesie zodpovednosť za škodu, ktorej náhrady sa žalobca domáha v tomto konaní, pričom v právoplatnom odsudzujúcom rozsudku v trestnom konaní súd skonštatoval, že žalovaný svojim konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty zločinu subvenčného podvodu vrátane zákonného znaku spôsobenia značnej škody žalobcovi. Predmetom tohto konania je teda nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej mu protiprávnym konaním žalovaného. Žalobca ďalej konštatoval, že žalovaný priznaním a uznaním viny za spáchaný skutok prijal zodpovednosť za skutok v celom jeho rozsahu definovanom v odsudzujúcom rozsudku, teda vrátane formálneho znaku spôsobenia škody vyčíslenej vo výške 120.491,45 eur. Konštatoval, že stále platí, že súd odsudzujúcim rozsudkom schvaľujúcim dohodu o vine a treste jednoznačne v skutkovej vete prijal záver, že žalovaný a obvinená A. J. nesie zodpovednosť za škodu, ktorej náhrady sa žalobca domáha v tomto konaní. Tvrdenie žalovaného spočívajúce v tom, že žiadane dotačné prostriedky nikdy neobdržal a teda sa nijak neobohatil je teda obranou pre účely tohto konania irelevantnou. Opätovne skonštatoval, že uvedená škoda bola spôsobená tak žalovaným ako aj A.X. J., z ktorého dôvodu potom na túto zodpovedajú spoločne a nerozdielne v zmysle § 438 ods. 1 OZ. Žalobca je teda oprávnený požadovať náhradu celej škody od ktoréhokoľvek škodcu, t.j. aj len od žalovaného. Žalobca poukázal aj na trestné konanie vedené pred Okresným súdom Bratislava I, kde rozsudkom zo dňa 21.2.2019 sp. zn. 4T/68/2013 bol žalovaný uznaný vinným z pokračovacieho zločinu subvenčného podvodu a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pričom súd uložil žalovanému a U.. O. J.Ú. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi škodu vo výške 95.262,13 eur. Žalobca ďalej konštatoval, že nikdy nebol so spoločnosťou PROFPLYN, s.r.o. v akomkoľvek záväzkovom vzťahu čo koniec koncov expreis verbis potvrdzuje aj žalovaný vo svojom vyjadrení. K námietke premlčania ešte žalobca uviedol, že právo na náhradu škody si uplatnil v tomto civilnom konaní potom, čo ho rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 20.6.2018 č. k. 13T/36/2018-1877 odsudzujúcim žalovaného odkázaný s týmto nárokom na civilný proces. Navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

7. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 16Csp/267/2019 konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 15 a nasl. je zmluva o dielo medzi zhotoviteľom žalovaným a objednávateľom obec E. D., na č. l. 17 a nasl. je žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2008 vo vzťahu k obci E.Á. D. zo strany žalobcu, na č. l. 19 a nasl. je zmluva o dielo rekonštrukcia ústredného kúrenia E. D. objednávateľ obec E. D. a zhotoviteľ PROFPLYN s.r.o., na č. l. 24 a nasl. je zmluva o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie medzi žalobcom a obcou E. D., na č. l. 27 je rozhodnutie ministra životného prostredia o poskytnutí podpory formou dotácie zo strany žalobcu obce E. D., na č. l. 28 a nasl. sú faktúry preukazujúce jednotlivé platby, na č. l. 32 a nasl. je fotokópia rozsudkov OS VT č. k. 13T/36/2018-1877 zo dňa 20.6.2018, na č. l. 37 a nasl. je platobný rozkaz OS BB sp. zn. 31Up/743/2019 zo dňa 11.7.2019, na č. l. 44 a nasl. je odpor žalovaného voči tomuto platobnému rozkazu, na č. l. 144 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalobcu k odporu žalovaného, na č. l. 189 a nasl. je vyjadrenie duplika žalovaného vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu spolu s prílohami, na č. l. 213 a nasl. je rozsudok OS PO sp. zn. 31T/20/2008 zo dňa 9.4.2008, na č. l. 249 a nasl. je stanovisko žalobcu k vyjadreniu žalovaného, na č. l. 254 sa nachádza rozsudok OS BA I sp. zn. 4T/68/2013 zo dňa 21.2.2019, súd oboznamuje aj dnes krátkou cestou právnym zástupcom žalobcu predložené písomné vyjadrenie prezídia PZ vo vzťahu k upovedomeniu poškodeného o vznesení obvinenia zo dňa 22.8.2016, súd ešte oboznamuje z trestného spisu 13T/36/2018 rozhodnutie KS BA sp. zn. 2To/49/2020 zo dňa 21.10.2020, ktorým bol zrušený rozsudok OS BA I sp. zn. 4T/68/2013 zo dňa 21.2.2019 vo vzťahu k obžalovanému Z. Z. (v tomto konaní žalovanému) ako aj celý výrok o náhrade škody. Súd ešte konštatuje, že vyššie uvedený rozsudok KS BA bol oboznamovaný z trestného spisu 13T/36/2018, pričom zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 2.5.2007 bola medzi zhotoviteľom Z. Z. - PROFPLYN, s.r.o. a objednávateľom obec E. D. uzavretá podľa § 536 Obchodného zákonníka zmluva o dielo, pričom predmetom tejto zmluvy bola rekonštrukcia tepelného hospodárstva Obecného úradu E. D..

9. Obec E. D. požiadala Environmentálny fond - žalobcu žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2008, pričom táto žiadosť je datovaná 26.10.2007.

10. Dňa 24.6.2008 bola medzi objednávateľom obec E. D. a zhotoviteľom PROFPLYN, s.r.o. uzavretá zmluva o dielo č. 02/06/2008, pričom išlo o rekonštrukciu ústredného kúrenia - E. D..

11. Dňa 1.7.2008 bola medzi žalobcom - Environmentálny fond a obcou E. D. - príjemca dotácia uzavretá zmluva č. 58862 08U02 o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie, pričom výška podpory predstavovala finančné prostriedky vo výške 4.000.000 SKK.

12. Rozhodnutím ministra životného prostredia SR o poskytnutí podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu zo dňa 15.4.2008 bolo schválené poskytnutie finančných prostriedkov obci E. D. vo výške 4.000.000 SKK s podmienkou zabezpečenia 5% nákladov na financovanie účelov dotácie z iných zdrojov, t.j. vo výške 200.000 SKK.

13. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 13T/36/2018-1877zo dňa 20.6.2018 bola schválená dohoda o vine a treste medzi prokurátorom a obvineným Z. Z. - v tomto konaní žalovaným, ktorý bol uznaný vinným zo spáchania zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 trestného zákona formou účasti, pričom bol za to odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s tým, že výkon trestu odňatia slobody bol podmienene odložený a zároveň sa nad obvineným uložil probačný dohľad a ustanovená bola skúšobná doba v trvaní 3 rokov. Poškodený - v tomto konaní žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

14. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4T/68/2013 zo dňa 21.2.2019 boli obžalovaní U.. O. J. a Z. Z. uznaní vinnými, že so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal trestný súd poškodeného na civilný proces a to aj vo vzťahu k výroku o škode obsiahnutom vo vyššie uvedenom rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou.

15. Krajský súd v Bratislave následne rozsudkom sp. zn. 2To/49/2020 zo dňa 21.10.2020 zrušil vyššie uvedený rozsudok OS BA I sp. zn. 4T/68/2013 z 21.2.2019 vo vzťahu k obžalovanému Z. Z. ako aj celý výrok o náhrade škody a uložil obžalovanému v tomto konaní žalovanému Z. Z. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/36/2018 z 20.6.2018, ktorý bol právoplatný ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce. Zároveň uložil obžalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému Environmentálnemu fondu škodu v sume 95,262,13 eur. Poškodeného, v tomto konaní žalobcu, odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

16. Na pojednávaní konanom 3.6.2021 právny zástupca žalobcu uviedol, že sa pridrižiava argumentácie uvedenej v žalobe a rovnako tak v písomných vyjadreniach, ktoré boli zaslané súdu a tvoria súčasť spisu. V celom rozsahu odkázal na súdu doručení žalobu a tieto písomné vyjadrenia. Žalobu považoval za dôvodnú, navrhol jej vyhovieť. Poukázal na to, že žalovaný bol v trestnom konaní odsúdený za zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 5, teda išlo o kvalifikovanú skutkovú podstatu so značnou škodou a to bolo obsahom samotnej dohody o vine a treste v rozsudku OS VT. Poukázal na to, že v dohode o vine a treste je v samotnej skutkovej vete uvedená škoda spôsobená aj žalovaným vo výške cca 120.000 eur a teda v tejto časti mal škodu za nespornú a uviedol, že je možné sa baviť maximálne o rozdiel medzi žalovanou sumou 132.773,20 eur a škodou uvedenou v skutkovej vete. Poukázal ďalej na to, že žalovaný bol odsúdený ako fyzická osoba, nie ako osoba právnická. Konštatoval, že čo sa týka nejakých zmluvných alebo záväzkových vzťahov, tieto boli uzatvorené medzi žalobcom a obcou E. D. na jednej strane a na druhej strane medzi obcou E. D. a žalovaným, pričom svojim protiprávnym konaním nemohol teda žalovaný porušiť záväzkový vzťah, ktorý v danom momente medzi aktuálne žalobcom a žalovaným neexistoval. Poukázal ďalej ešte právny zástupca žalobcu na to, že podľa § 261 Obchodného zákonníka by žalobca a žalovaný spadali pod vzťah v tomto ustanovení Obchodného zákonníka uvedený, avšak mal za to, že nárok žalobcu je potrebné posudzovať podľa ustanovení o náhrade škody uvedených v Občianskom zákonníku a rovnako tak zároveň aj aplikovať ustanovenia vo vzťahu k premlčacej dobe týkajúcej sa týchto ustanovení o náhrade škody, ktorá v danom prípade počas prebiehajúceho trestného konania spočívala. Doplnil, že právo žalobcu nie je premlčané. Poukázal na to, že ak vychádzame z objektívnej premlčacej doby 10ročnej, keďže došlo k úmyselnému

spôsobeniu škody, táto začala plynúť 13.11.2008, kedy došlo k uvoľneniu dotácii a 22.6.2017 si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody v rámci trestného konania, tzn. že uplynulo 8 rokov, 7 mesiacov a 8 dní. Poukázal na to, že dňa 10.7.2018 bol žalobcovi doručený rozsudok OS VT, kde bol v tomto konaní žalovaný odsúdený na základe dohody o vine a treste, pričom došlo k pokračovaniu objektívnej premlčacej lehoty. Poukázal na to, že 20.6.2019 bol podaný návrh na vydanie platobného rozkazu na Okresný súd Banská Bystrica, v tejto veci, a teda úhrne uplynulo z objektívnej premlčacej doby spolu 9 rokov, 6 mesiacov a 17 dní. Čo sa týka subjektívnej premlčacej doby poukázal na to, že 26.8.2016 bol žalobca upovedomený vyšetrovateľom PZ, že bolo vznesené obvinenie v trestnej veci a vtedy sa žalobca dozvedel, kto zodpovedá za škodu, teda, že existuje aj osoba v trestnom konaní obžalovaného v tomto konaní žalovaného pána Z., teda osoba, s ktorou nebol žalobca v žiadnom záväzkovom ani inom vzťahu. Poukázal na to, že medzi momentom kedy sa dozvedel žalobca o vznesení obvinenia t.j. od 26.8.2016 po uplatnení si nároku na náhradu škody v trestnom konaní, teda 22.6.2017 uplynulo 9 mesiacov a 27 dní. Mal teda žalobca za to, že zo subjektívnej premlčacej doby uplynul celkovo 1 rok, 9 mesiacov a 6 dní, teda si žalobca uplatňuje svoju pohľadávku v rámci premlčacej doby ako objektívnej tak subjektívnej a námietku premlčania mal za nedôvodnú. Navrhol žalobe vyhovieť a nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

17. Na tomto pojednávaní sa vyjadril aj právny zástupca žalovaného, ktorý uviedol, že argumentácia premlčaním zo strany žalovaného je v tomto prípade zásadná vec. Poukázal ďalej na to, že skutok sa stal v roku 2008, pričom kontrola zo strany žalobcu bola až v roku 2014 a teda premlčanie by prichádzalo do úvahy ako podľa Občianskeho zákonníka tak aj podľa Obchodného zákonníka. Uviedol, že je samozrejmé značný problém skutkovo preukazovať skutočnosti po 13-tich rokoch vo vzťahu k spôsobenej škode. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu uvedeným v písomnom podaní z 25.5.2021, že existujú dve pohľadávky, teda súkromná a verejná, pričom existuje špeciálny predpis ako vymáhať tieto pohľadávky pri porušení finančnej disciplíny. Uviedol, že žalovaný nič nepodpisoval s envirofondom, podpisoval jedine faktúry vo vzťahu k obci E. D.. Poukázal ďalej na rozsudok NS SR, kde sa konštatuje, že ak sa obžalovaný prizná, napr. podľa dohody o vine a treste, nemusí uhrádzať sám celú škodu. Ešte doplnil, že žalovaný konal vo vzťahu k E. D., ale len v tom zmysle, že podpísal faktúry, ktoré boli následne zaslané starostkou obce E. D. žalobcovi. Vo vzťahu k premlčacej dobe poukázal na to, že subjektívna premlčacia doba je 2-ročná od kedy sa poškodený dozvie o tejto škode, resp. od kedy by sa o tejto škode mohol dozvedieť. Opätovne zdôraznil, že skutok sa stal v roku 2008 a kontrola zo strany žalobcu prebehla v roku 2014, teda po 6 rokoch. Subjektívna doba teda uplynula a ak by sa vychádzalo len z konštrukcie kedy sa poškodený dozvie o vzniku škody tak subjektívna doba by tak plynula v podstate „do nekonečna“. Uviedol, že žalobca nekonal v rámci kontrol teda 6 rokov a vedel o spôsobenej škode už od roku 2014. Poukázal na to, že subjektívna premlčacia doba sa nepredlžuje a teda ak žalobca vedel o škode v roku 2014, prihlásil sa do trestného konania v roku 2017 túto pohľadávku tak aj bez poznania presných dátumov je to viac ako 2 roky a teda pohľadávka by mala byť premlčaná. Poukázal na to, že následky, ktoré by mal žalovaný vznášať prípadným zaviazaním v tomto konaní k úhrade sumy sú neprimerané, pretože sa žiadnym spôsobom neobohatil a nemal by znášať škodu za iného. Poukázal na to, že nárok na náhradu škody ani v trestnom konaní neuznal a pri konaní o dohode o vine a treste označil za škodcu A. J., pričom v súčasnosti si žalovaný odpykáva trest odňatia slobody. Poukázal na to, že po 6-tich rokoch „nič nerobenia“ sa nedá prihlásiť do trestného konania po takejto dlhej dobe a následne od tohto momentu odvíjať plynutie subjektívnej premlčacej doby. Poukázal ešte na to, že žalobca ako štátny orgán má mechanizmy na to, ako skontrolovať poskytnutie dotácií a teda mal ustriehnuť dobu, ktorá uplynula od poskytnutia po samotnú kontrolu. Poukázal na to, resp. mal to skontrolovať v dostatočnej krátkej dobe. Uviedol, že žalobca vedel, že boli poskytnuté peniaze, avšak túto kontrolu dostatočne v krátkej lehote v súvislosti s premlčaním nevyužil. Uviedol, že odsúdenie v trestnom konaní obžalovaného v tomto konaní žalovaného nezakladá právo samo o sebe na náhradu škody, pričom poukázal na to, že v konaní o dohode o vine a treste žalovaný poprel a neuznal spôsobenie škody. Navrhol teda žalobu zamietnuť, v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania. Poukázal na to, že za predpokladu, že by súd vykonal ďalej dokazovanie tak navrhol vypočuť svedkov, ktorý uviedol vo svojom písomnom podaní zo dňa 28.2.2020.

18. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

19. Podľa § 100 ods.1, 2, 3 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou

vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

20. Podľa § 106 ods. 1 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

21. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 438 ods. 1 OZ ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

23. Podľa § 442 ods. 1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

25. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabráňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

26. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o premlčanie práva na vydanie plnenia zo spôsobenej škody, preto je potrebné na premlčanie aplikovať ust. § 106 Občianskeho zákonníka. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia zo spôsobenej škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna dvojročná premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k škode a kto škodu spôsobil.

27. Z vykonaného dokazovania súd zistil a mal za nesporné, že k poskytnutiu dotácie došlo v roku 2008 (13.11.2008 uvoľnenie dotácií), pričom v roku 2014 bola žalobcom vykonaná kontrola vo vzťahu k poskytnutej dotácii a teda od roku 2014 (bez nutnosti identifikácie konkrétneho dňa) žalobca mal nepochybne vedomosť, že žalovaným (spolu s inými osobami) bola spôsobená škoda a aká konkrétna je výška tejto škody. Subjektívna premlčacia doba tak začala plynúť žalobcovi v roku 2014, keďže týmto dňom bol naplnený subjektívny prvok rozhodujúci pre začatie jej plynutia pozostávajúci z vyššie uvedených dvoch zložiek. Žalobu podal žalobca na súd dňa 20.6.2019, t. j. po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby a takýto nárok nie je možné vymáhať, a preto súdu nezostávalo nič iné ako žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal premlčaného práva, zamietnuť.

28. Je nutné prisvedčiť argumentácii žalovaného, že žalobca nekonal v rámci kontrol približne 6 rokov (od roku 2008 do roku 2014), pričom vedel o spôsobenej škode už od roku 2014. Subjektívna premlčacia doba sa nepredlžuje a teda ak žalobca vedel o škode v roku 2014, prihlásil sa do trestného konania v roku 2017 (22.6.2017) túto pohľadávku tak aj bez špecifikácie presných dátumov je to viac ako 2 roky a teda pohľadávka je premlčaná.

29. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, čo sa týka objektívnej premlčacej doby v trvaní 10 rokov, súd konštatuje, že subjektívna lehota plynie v rámci objektívnej lehoty. Uplatnenie si nároku na náhradu škody 22.6.2017 v rámci trestného konania bolo taktiež po uplynutí subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby, ktorej plynutie je nutné odvodzovať nanajvýš od roku 2014, teda nie včas.

30. Len na margo súd prvej inštancie poukazuje na tú skutočnosť, že v konaní o dohode o vien a treste pred Okresnou prokuratúrou Vranov nad Topľou žalovaný (v trestnom konaní obžalovaný) uviedol vo vzťahu k náhrade škody, že nárok poškodenej strany (v tomto konaní žalobcu) neuznáva (č. I. 1848 trestného spisu sp. zn. 13 T 36/2018 Okresného súdu Vranov nad Topľou), pretože za tento nárok/škodu je zodpovedná obvinená A. J..

31. Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania zo strany žalovaného výsluchom svedkov, nakoľko títo boli všetci vypočutí v trestnom konaní/konaniach, pričom súd mal k za to, že výsluchy uvedených svedkov by len neprimerané predĺžili toto civilné konanie a spôsobili prieťahy v konaní, všetko vo svetle tej skutočnosti, že v tomto civilnom konaní bola posudzovaná právna otázka premlčania, nie preverovanie faktov ustálených v trestnom konaní.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

33. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Vo veci mal žalovaný v rozsahu 100 %, žalobca bol neúspešný, preto žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.